

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Кафедра травматології і ортопедії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перша проректорка ІФНМУ
проф. Ерстенюк Г.М.

«27» 08 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ВК 11 «Сучасні погляди на діагностику та лікування в травматології та ортопедії»
(Вибірковий компонент ОНП «Травматологія і ортопедія» з циклу дисциплін обов'язкової підготовки)

Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки доктора філософії

Рівень вищої освіти третій освітній рівень

Кваліфікація освітня доктор філософії

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 222 «Медицина»

Затверджено на засіданні Центральної
методичної ради

ІФНМУ

Протокол № 1 від 31.08.2020 р.

Голова ЦМР ІФНМУ

 проф. Ерстенюк Г. М.

РОЗРОБНИК:

Сулима Вадим Станіславович, д. мед. н., проф., завідувач кафедри
травматології і ортопедії.

Кузь Уляна Василівна, к.мед.н., асистент кафедри травматології і ортопедії.

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри травматології і ортопедії

Протокол №1 від «25» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри травматології і ортопедії

проф. Сулима В. С.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
  - 5.1. Структура навчальної дисципліни
  - 5.2. Тематичні плани
    - 5.2.1. Тематичний план лекцій
    - 5.2.2. Тематичний план практичних занять
    - 5.2.3. Тематичний план самостійної практичної роботи
  - 5.3. Методи навчання
  - 5.4. Система оцінювання
    - 5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності
    - 5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання
6. Політика навчальної дисципліни
7. Перелік навчально-методичної літератури
  - 7.1. Основна
  - 7.2. Додаткова
  - 7.3. Інформаційні ресурси

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	ВК 11 «Сучасні погляди на діагностику та лікування в травматології та ортопедії»
Викладачі	д.мед.н., проф. Сулима В.С.
Контактний телефон кафедри	(0342) 528111
Е-mailкафедри	trauma@ifnmu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, лекції, самостійна та індивідуальна робота
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS
Посилання на навчально-методичні ресурси відповідної сторінки кафедри травматології і ортопедії на офіційному сайті ІФНМУ (Календарно-тематичні плани, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до СПРС, матеріали до ПМК, тощо)	https://ifnmu.sharepoint.com/KTiO/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.aspx
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні кімнати Базові відділення кафедри Навчально-практичний центр «Травматологія і ортопедія» Навчально-практичний центр баротензометричної

	діагностики стопи
Консультації	Вівторок, четвер з 16.00 до 17.30 згідно графіку відробок і консультацій

2. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ

Аспірантура – основна форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів в університеті.

Навчання в аспірантурі дозволяє здобути, а, з решта, і оволодіти методами і прийомами концептуального мислення, яке покликане генерувати принципово нові наукові ідеї, розробляти нові концепції, глибоко їх науково обґрунтовувати на засадах доказової медицини і втілювати їх в повсякденну практичну роботу. Вміти встановлювати рівень конкурентоспроможності наукового продукту, об'єкту, системи, методу та переваги їх використання в порівнянні з рутинними, захищати пріоритети на основі доказових результатах праці.

Навчання в аспірантурі пов'язане з необхідністю поглиблення теоретичних знань основних дисциплін у виші таких як нормальна та патологічна анатомія людини, нормальна та патологічна фізіологія, біомеханіка та біофізика. Інтеграція наук закладає основи для комплексного розуміння патологічних процесів в організмі людини, які можливо усунути тільки за допомогою нових науково доведених розробок.

В аспекті змістового вибіркова дисципліна тісно пов'язана із загально-гуманітарними та соціальними науками, такими як англійська мова наукового спілкування, історія та філософські науки, методологія проведення наукових досліджень, основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій, які забезпечують розвиток творчих здібностей, етичного і правового осмислення наукової інформації. Курс теоретичної і практичної наукової підготовки ґрунтується на вивченні базових для формування наукового світогляду дисциплінах - медична статистика, педагогіка та викладацька практика, біоетика та академічна доброчесність. Інформація зі спеціальності, яка ґрунтується на глибокому розумінні теоретичних аспектів та здобутих практичних знаннях і вміннях з травматології і ортопедії, розширює

знання з можливостей діагностики, лікування та реабілітації хворих з порушеннями опорно-рухового апарату.

3. МЕТА ТА ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета підготовка фахівця, спрямована на здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для формування системного наукового світогляду; виконання оригінального наукового дослідження; продукування нових ідей, фактів та їхнє впровадження у національний та міжнародний науково-освітній простір, у практичну медицину та інші сфери життя; розвиток здатності до безперервного розвитку та самовдосконалення.

Завданням вивчення дисципліни «травматологія і ортопедія» є усвідомлення фундаментальних засад наукового пізнання та засвоєння основних принципів профілактики, діагностики, лікування, елементів реабілітації та медико-соціальної експертизи хворих з патологією органів опори і руху у підготовці науковця в системі сучасної вищої медичної освіти;

Цілі курсу :

- Здобуття системних знань з методичних основ та методологічних принципів наукового підходу в діагностиці та лікуванні патології органу опори та руху згідно принципів доказової медицини;
- Уміння аналізувати методологічні традиції та сучасні концепції дисципліни «травматологія і ортопедія» в науковому аспекті;
- Практично застосовувати інформацію щодо нових тенденцій у діагностиці та лікуванні травм та захворювань опорно-рухової системи організму людини;
- Сприяти постійному удосконаленню методів діагностики та лікування, впровадженню новітніх технологій в галузі травматології і ортопедії;
- Здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Предмет підготовка доктора філософії зі спеціальності «Травматологія і ортопедія» спрямований на оволодіння аспірантами такими **компетентностями:**

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної та професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики з наступною інтеграцією у світовий науковий простір через друковані праці

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до науково-професійного вдосконалення.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проектами.

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організація, планування та прогнозування результатів наукових досліджень.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК7. Здатність використання академічної української та іноземної мови з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів у професійній, науковій та педагогічній діяльності.

- ЗК8. Уміння спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.
- ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичному аналізі інформації.
- ЗК10. Здатність до адаптації, дії в новій ситуації, бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Уміння працювати в команді.
- ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, вести здоровий спосіб життя.

Спеціальні компетентності:

- СК1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом медицини та освітньою діяльністю в галузі охорони здоров'я.
- СК2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.
- СК3. Здатність формулювати дослідницьке питання, його новизну, розробляти проект наукового дослідження.
- СК4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.
- СК5. Володіння сучасними методами наукового дослідження в медицині.
- СК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їхній аналіз та узагальнення.

- СК7. Здатність до впровадження нових наукових даних в науку, освіту та інші сфери суспільства.
- СК8.Здатність презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.
- СК9. Здатність до організації та реалізації викладацької діяльності.
- СК10.Лідерство у розробці та упровадженні інновацій і їхнє використання в професійній медичній діяльності. Лідерство у керуванні колективом.
- СК11. Дотримання етики та академічної доброчесності.
- СК12. Спроможність брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в сфері власного наукового дослідження, медицини та охорони здоров'я в цілому.

Програмні результати навчання

- ПРН1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями при виконанні наукових досліджень в медицині.
- ПРН2. Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності при проведенні наукового дослідження в медицині.
- ПРН3. Виявляти невирішені проблеми медичної науки та практики, формулювати питання та визначати шляхи їхнього рішення.
- ПРН4 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.
- ПРН5. Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
- ПРН6. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

ПРН7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження.

ПРН8. Організовувати та виконувати оригінальне наукове дослідження.

ПРН9. Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність обраних показників.

ПРН10. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового дослідження та освітньої діяльності.

ПРН11. Застосовувати знання та розуміння для аналізу результатів наукових досліджень, вміти аналізувати, використовувати методи статистичного дослідження.

ПРН12. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та різні інституції суспільства.

ПРН13. Презентувати на високому рівні результати наукових досліджень у формі усних та постерних доповідей, публікацій.

ПРН14. Користуватися основами патентознавства та захисту інтелектуальної власності.

ПРН15. Розвивати та використовувати комунікації в науково-професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН16. Демонструвати безперервний розвиток та самовдосконалення інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізацію та високу ділову активність.

ПРН17. Організовувати освітній процес, оцінювати його ефективність, рекомендувати шляхи вдосконалення.

ПРН18. Мати навички міжособистісних взаємодій у науковому середовищі, організовувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації

всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.

ПРН19.Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ПРН20.Дотримуватися академічної та професійної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

5.1. Структура навчальної дисципліни

Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їхня логічна послідовність

Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитівЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
Цикл дисциплін для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду -8 кредитів.			
ОК 1.	Філософія науки	5	ПМК
ОК 2.	Академічна доброчесність	3	ПМК
Цикл дисциплін для набуття універсальних навичок дослідника, зокрема, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, управління науковими проєктами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності – 12 кредитів.			
ОК 3.	Методологія проведення наукових досліджень	6	ПМК
ОК 4.	Педагогіка та викладацька практика	3	ПМК
ОК 5.	Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій	3	ПМК
Цикл дисциплін для здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в			

усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності – 10 кредитів.			
ОК 6.	Курс англійської мови наукового спілкування	10	іспит
Цикл дисциплін для здобуття глибинних знань зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку – 15 кредитів.			
ОК 7.	Клінічна епідеміологія та доказова медицина	3	ПМК
ОК 8.	Теоретичні та практичні проблеми в сучасній медицині	6	ПМК
ОК 9.	Медична статистика	3	ПМК
ОК 10.	Біоетика	3	ПМК
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45	
Вибіркові компоненти ОНП			
Із циклів дисциплін загальнонаукової підготовки*			
ВК1.	Риторика та академічне письмо	3	ПМК
ВК2.	Основи медичного правознавства	3	ПМК
ВК3.	Менеджмент в медицині	3	ПМК
ВК 4.	Військова медицина	3	ПМК
<i>* Аспірант обирає одну дисципліну з вказаного переліку</i>			
Із циклу дисциплін професійної підготовки*			
ВК 5.	Курс за вибором: «Сучасні науково-практичні аспекти акушерства та гінекології»	6	іспит
ВК 6.	Курс за вибором: «Сучасні науково-практичні аспекти внутрішньої медицини»	6	іспит
ВК7.	Курс за вибором: «Новітні аспекти кардіології»	6	іспит
ВК8.	Курс за вибором: «Актуальні питання фтизіатрії і пульмонології»	6	іспит
ВК9.	Курс за вибором: «Сучасні лікувально-діагностичні технології в гастроентерології»	6	іспит
ВК 10.	Курс за вибором: «Сучасні технології в хірургії»	6	іспит

ВК 11.	Курс за вибором: «Сучасні погляди на діагностику та лікування в травматології та ортопедії»	6	іспит
ВК 12.	Курс за вибором: «Лабораторна та функціональна діагностика в практичній медицині і наукових дослідженнях»	6	іспит
ВК 13.	Курс за вибором: «Сучасні аспекти ендокринної патології»	6	іспит
ВК 14.	Курс за вибором: «Вибрані питання інфекційних хвороб»	6	іспит
ВК 15.	Курс за вибором: «Роль методів променевої діагностики в сучасній медицині»	6	іспит
ВК 16.	Курс за вибором: «Сучасні методи діагностики і лікування захворювань нервової системи»	6	іспит
ВК 17.	Курс за вибором: «Сучасні науково-практичні аспекти урології»	6	іспит
ВК 18.	Курс за вибором: «Новітні лікувально-діагностичні аспекти отоларингології»	6	іспит
ВК 19.	Курс за вибором: «Новітні технології в діагностиці та лікуванні онкологічних захворювань»	6	іспит
ВК 20.	Курс за вибором: «Сучасні питання анестезіології та інтенсивної терапії»	6	іспит
ВК 21.	Курс за вибором: «Хвороби шкіри в загальній медичній практиці»	6	іспит
ВК 22.	Курс за вибором: «Актуальні питання психіатрії у сучасній медицині»	6	іспит
ВК 23.	Курс за вибором: «Громадське здоров'я в сучасних соціально-економічних умовах»	6	іспит
ВК 24.	Курс за вибором: «Новітні погляди до розуміння будови організму людини в медицині»	6	іспит

ВК 25.	Курс за вибором: «Новітні погляди до розуміння фізіологічних аспектів коморбідності»	6	іспит
ВК 26.	Курс за вибором: «Сучасні наукові дослідження з актуальних питань патологічної анатомії»	6	іспит
ВК.27	Курс за вибором: «Роль порушень метаболічних процесів в сучасній медицині»	6	іспит
ВК 28.	Курс за вибором: «Гістологія. Цитологія. Ембріологія»	6	іспит
ВК 29.	Курс за вибором: «Клінічна мікробіологія»	6	іспит
ВК 30.	Курс за вибором: «Патофізіологічні основи захворювань внутрішніх органів»	6	іспит
ВК 31.	Курс за вибором: «Сучасна електронна мікроскопія при вивченні морфології людини»	6	іспит
ВК 32.	Курс за вибором: «Сучасні аспекти судової медицини та судовомедичної експертизи»	6	іспит
<i>* Аспірант обирає одну дисципліну з вказаного переліку</i>			
ВК 33.	Індивідуальні програми за тематикою наукового дослідження (кожен здобувач вибирає відповідно до теми власного наукового дослідження)	6	ПМК
Загальний обсяг вибірових компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60	

5.2. Тематичні плани

5.2.1. Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні методи обстеження хворих з патологією органів опори та руху. Класифікація переломів АО	2

2	Політравма. Множинні та поєднанні пошкодження. Невідкладна допомога при шоках. Невідкладна допомога при станах, викликаних уразливими факторами зовнішнього середовища	2
3	Відкриті пошкодження кісток і суглобів. Внутрішньосуглобові пошкодження	2
4	Остеосинтез у травматології та ортопедії. Малоінвазивні методи лікування. Компресійно-дистракційний метод у травматології і ортопедії	2
5	Природжені захворювання опорно-рухового апарату	2
6	Набуті захворювання опорно-рухового апарату	2
7	Кісткова патологія	2
8	Дегенеративні й неспецифічні запальні захворювання кісток, суглобів та хребта. Основи ендопротезування	2
9	Реабілітація травматологічних і ортопедичних хворих. Протезування	2
10	Військово-спеціальна підготовка. Організація хірургічної допомоги пораненим. Сортування. ПХО вогнепальної рани	2
Загалом		20

5.2.2. Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин

з/п		
Тема 1	Сучасні методи обстеження та лікування ортопедичних і травматологічних хворих. Лікарська трудова експертиза. Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря. Реабілітація травматологічних і ортопедичних хворих. Протезування.	4
Тема 2	Рани. Клініка, лікування. Пошкодження м'яких тканин. СТЗ. VАС терапія, ультразвукова обробка ран	4
Тема 3	Первинні і вторинні ампутації. Сучасне експрес-протезування. Біопротези	4
Тема 4	Множинні переломи і поєднані пошкодження. ATLS, Damage control orthopedic. Травматична хвороба. Травматичний шок	4
Тема 5	Термічна травма. Ксенопластика. Еспандерне лікування шкірних дефектів. Кісткова і шкірна пластика в травматології, ортопедії	4
Тема 6	Відкриті пошкодження кісток і суглобів	4
Тема 7	Пошкодження плечового поясу і верхніх кінцівок. Пошкодження ротаторної манжети плеча. Сучасні малоінвазивні методики лікування	4
Тема 8	Пошкодження нижніх кінцівок. Пошкодження динамічних структур суглобів	4
Тема 9	Травматичні вивихи	4

Тема 10	Пошкодження грудної клітки. Гостре ушкодження легень	4
Тема 11	Пошкодження хребта. Сучасні малоінвазивні мікродискектомії. Стабільні фіксатори переломів хребців	4
Тема 12	Пошкодження кісток тазу. Сучасні погляди на остеосинтез переломів кісток тазу	4
Тема 13	Вроджені захворювання шиї і грудної клітки. Вроджені та набуті захворювання і деформації хребта. Сколіоз. Кіфоз	4
Тема 14	Вроджені захворювання та деформації кінцівок. Вроджений вивих стегна	4
Тема 15	Гострі та хронічні неспецифічні захворювання кісток і суглобів. Незрощені переломи. Хибні суглоби	4
Тема 16	Захворювання м'язів, сухожилків, суглобових сумок верхніх і нижніх кінцівок	4
Тема 17	Набуті захворювання великих суглобів верхніх і нижніх кінцівок	4
Тема 18	Диспластичні процеси в кістках. Пухлини кісток. Основи імплантології	4
Тема 19	Дегенеративні захворювання хребта. Запальні неспецифічні захворювання хребта. Хвороба Бехтерева, остеомієліт	4

Тема 20	Військово-спеціальна підготовка. Організація хірургічної допомоги пораненим. Сортування. ПХО вогнепальної рани	4
Загалом		80

5.2.3. Тематичний план самостійної практичної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Підготовка до семінарських занять згідно тем		
1	Сучасні методи обстеження та лікування ортопедичних і травматологічних хворих. Лікарська трудова експертиза. Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря. Реабілітація травматологічних і ортопедичних хворих. Протезування.	4
2	Рани. Клініка, лікування. Пошкодження м'яких тканин. СТЗ. VAC терапія, ультразвукова обробка ран	4
3	Первинні і вторинні ампутації. Сучасне експрес-протезування. Біопротези	4
4	Множинні переломи і поєднані пошкодження. ATLS, Damage control orthopedic. Травматична хвороба. Травматичний шок	4
5	Термічна травма. Ксенопластика. Еспандерне лікування шкірних дефектів. Кісткова і шкірна пластика в травматології, ортопедії	4

6	Відкриті пошкодження кісток і суглобів	4
7	Пошкодження плечового поясу і верхніх кінцівок. Пошкодження ротаторної манжети плеча. Сучасні малоінвазивні методики лікування	4
8	Пошкодження нижніх кінцівок. Пошкодження динамічних структур суглобів	4
9	Травматичні вивихи	4
10	Пошкодження грудної клітки. Гостре ушкодження легень	4
11	Пошкодження хребта. Сучасні малоінвазивні мікродискектомії. Стабільні фіксатори переломів хребців	4
12	Пошкодження кісток тазу. Сучасні погляди на остеосинтез переломів кісток тазу	4
13	Вроджені захворювання шиї і грудної клітки. Вроджені та набуті захворювання і деформації хребта. Сколіоз. Кіфоз	4
14	Вроджені захворювання та деформації кінцівок. Вроджений вивих стегна	4
15	Гострі та хронічні неспецифічні захворювання кісток і суглобів. Незрощені переломи. Хибні суглоби	4
16	Захворювання м'язів, сухожилків, суглобових сумок верхніх і нижніх кінцівок	4
17	Набуті захворювання великих суглобів верхніх і нижніх кінцівок	4

18	Диспластичні процеси в кістках. Пухлини кісток. Основи імплантології	4
19	Дегенеративні захворювання хребта. Запальні неспецифічні захворювання хребта. Хвороба Бехтерева, остеомієліт	4
20	Військово-спеціальна підготовка. Організація хірургічної допомоги пораненим. Сортування. ПХО вогнепальної рани	4
Загалом		80

Індивідуальна робота аспіранта полягає в оволодінням методикою лабораторного та інструментального обстеження хворого в межах запланованої наукової роботи, виконанні дисертації.

5.3. Методи навчання

Методи навчання, які застосовуються викладачами включають:

- *пояснювально-ілюстративний метод*, основу якого складають теоретичні та практичні знання набуті впродовж додипломної освіти, які поглиблюються підчас лекцій, практичних і семінарських занять, а також завдяки самоосвіті;
- *прямий метод*, в основі якого унаочнення, демонстрація дій, використання прийомів і технік діагностики, лікування, елементів реабілітації хворих з різними захворюваннями ОРА;
- *цілісний описово-фактологічний метод*, що передбачає розбір тематичних хворих, моделювання типових і нетипових клінічних ситуацій, а також опитування і тестування;
- *цілісний логіко-доказовий*, застосування якого передбачає поглиблення вмінь вести наукову дискусію, аргументовано і системно підходити до вирішення наукових задач;
- *дискретний описово-фактологічний* передбачає самостійну та під керівництвом викладача обробку даних отриманих під час виконання наукової роботи, їх аналіз і синтез, формування висновків;
- *дискретний логіко-доказовий* передбачає самостійне та під керівництвом викладача завершення науково-дослідної роботи;
- *сугестивний метод*, застосування якого сприяє усуненню психотравмуючих факторів (скутості, страху, побоювання можливих помилок, замкнутості, некоммунікабельності, труднощів у подоланні стереотипів щодо спілкування з хворими та їх родичами, а також медичним персоналом);
- *комуникативний метод*, який зорієнтований на організацію адекватного процесу реального спілкування завдяки моделюванню основних клінічних ситуацій та практичної роботи з хворими під керівництвом викладача;
- *метод програмованого навчання*;
- *метод з використанням ЕОМ*.

5.4. Система оцінювання

5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Видами навчальних занять з дисципліни є: лекції, практичні і семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальна робота аспірантів.

Поточний контроль знань аспірантів та здобувачів проводять на кожному практичному занятті з опитуванням 100% присутніх. Під час поточного контролю оцінюються практичні навички, а також теми, опановані аспірантами та здобувачами самостійно.

Розподіл балів для оцінки навчальної діяльності здобувача/аспіранта

№ з/п	Назва теми	Максимальна кількість балів
Тема 1	Сучасні методи обстеження та лікування ортопедичних і травматологічних хворих. Лікарська трудова експертиза. Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря. Реабілітація травматологічних і ортопедичних хворих. Протезування.	6
Тема 2	Рани. Клініка, лікування. Пошкодження м'яких тканин. СТЗ. VАС терапія, ультразвукова обробка ран	6
Тема 3	Первинні і вторинні ампутації. Сучасне експрес-протезування. Біопротези	6

Тема 4	Множинні переломи і поєднані пошкодження. ATLS, Damage control orthopedic. Травматична хвороба. Травматичний шок	6
Тема 5	Термічна травма. Ксенопластика. Еспандерне лікування шкірних дефектів. Кісткова і шкірна пластика в травматології, ортопедії	6
Тема 6	Відкриті пошкодження кісток і суглобів	6
Тема 7	Пошкодження плечового поясу і верхніх кінцівок. Пошкодження ротаторної манжети плеча. Сучасні малоінвазивні методики лікування	6
Тема 8	Пошкодження нижніх кінцівок. Пошкодження динамічних структур суглобів	6
Тема 9	Травматичні вивихи	6
Тема 10	Пошкодження грудної клітки. Гостре ушкодження легень	6
Тема 11	Пошкодження хребта. Сучасні малоінвазивні мікродискектомії. Стабільні фіксатори переломів хребців	6
Тема 12	Пошкодження кісток тазу. Сучасні погляди на остеосинтез переломів кісток тазу	6
Тема 13	Вроджені захворювання шиї і грудної клітки. Вроджені та набуті захворювання і деформації хребта. Сколіоз. Кіфоз	6

Тема 14	Вроджені захворювання та деформації кінцівок. Вроджений вивих стегна	6
Тема 15	Гострі та хронічні неспецифічні захворювання кісток і суглобів. Незрощені переломи. Хибні суглоби	6
Тема 16	Захворювання м'язів, сухожилків, суглобових сумок верхніх і нижніх кінцівок	6
Тема 17	Набуті захворювання великих суглобів верхніх і нижніх кінцівок	6
Тема 18	Диспластичні процеси в кістках. Пухлини кісток. Основи імплантології	6
Тема 19	Дегенеративні захворювання хребта. Запальні неспецифічні захворювання хребта. Хвороба Бехтерева, остеомієліт	6
Тема 20	Військово-спеціальна підготовка. Організація хірургічної допомоги пораненим. Сортування. ПХО вогнепальної рани	6
Загалом		120

Здобувач/аспірант допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 80 балів під час семінарських занять.

Підсумковий модульний контроль зараховується здобувачу/аспіранту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

Засоби контролю по кожній темі:	Кількість балів за тему:
<p>Індивідуальне опитування:</p> <p>3 бали – питання теми висвітлено в повному об’ємі;</p> <p>2 бали – питання теми висвітлено в повному об’ємі, однак за допомогою навідних питань викладача;</p> <p>1 бал – питання теми висвітлено недостатньо з помилками</p> <p>0 балів – здобувач/аспірант не володіє матеріалом теми .</p>	3
<p>Виконання практичних навиків</p> <p>3 бали – здобувач/аспірант володіє практичними навичками в повному об’ємі (збір скарг, анамнезу захворювання і життя, епіданамнезу, об’єктивне обстеження по органах і системах, постановка попереднього діагнозу, складання плану обстеження і лікування, інтерпретація отриманих результатів лабораторного та інструментального обстеження, диференційна діагностика із синдромоподібними захворюваннями, постановка клінічного діагнозу, надання екстреної допомоги при невідкладних станах).</p> <p>2 бали– здобувач/аспірант володіє практичними навичками в повному об’ємі, але з деякими неточностями;</p> <p>1 бали–здобувач/аспірант володіє практичними навичками зі значними помилками</p> <p>0 балів – здобувач/аспірант не володіє практичними навичками.</p>	3

Разом за тему	6
Мінімальна сума балів за поточну успішність для допуску до ПМК	80

Індивідуальні завдання

Оволодіння методикою лабораторного та інструментального обстеження хворого в межах запланованої наукової роботи.

Виконання дисертації.

5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання

№ п/п	Засоби контролю по кожному підсумковому модульному контролю:	Кількість балів
1.	Індивідуальне опитування	0-45
3.	Ситуаційна задача	0-15
4.	Практичні навички	0-20
Разом		0-80

- Усне опитування. Питання до підсумкового модульного контролю.
- Вирішення ситуаційних задач.
- Виконання практичних навичок.

Оцінка за кожен модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою з дисципліни (усне опитування – 45 балів: 3 питання по 15 балів, 1 ситуаційна задача – 15 балів, практичні навички – 20 балів: 2 практичні навички по 10 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ РІВНЯ ЗНАНЬ

Сторінка 29 з 43

15 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і, вроджених та набутих – як поширених, так і більш рідкісних захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп.

14 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, проте допускає незначні помилки при більш рідкісних захворюваннях.

13 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, проте допускає суттєві помилки при більш рідкісних захворюваннях.

12 балів - здобувач/аспірант володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, проте допускає незначні помилки; також здобувач/аспірант допускає незначні помилки і при більш рідкісних захворюваннях.

11 балів - здобувач/аспірант володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, проте допускає незначні помилки; також здобувач/аспірант допускає суттєві помилки і при більш рідкісних захворюваннях.

10 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми, але відповіді не є вичерпними.

9 балів - здобувач/аспірант вільно не повністю володіє матеріалом програми, але вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп; орієнтується при більш рідкісних захворюваннях.

8 балів - здобувач/аспірант вільно не повністю володіє матеріалом програми, але вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, не повністю орієнтується при більш рідкісних захворюваннях.

7 балів - здобувач/аспірант вільно не повністю володіє матеріалом програми, але вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, погано орієнтується при більш рідкісних захворюваннях.

6 балів - здобувач/аспірант вільно не повністю володіє матеріалом програми, але вміє встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування при травмах і найбільш поширених вроджених та набутих захворюваннях опорно-рухового апарату у хворих різних вікових груп, зовсім не орієнтується при більш рідкісних захворюваннях.

5 балів - здобувач/аспірант задовільно розуміє обсяг програми, спроможний відповідати на спрощені навідні питання, припускається суттєвих помилок.

4 бали - здобувач/аспірант володіє тільки базовими знаннями програми, допускає значні помилки у відповідях на запитання; має труднощі під час самостійного формулювання відповіді, відповідає на окремі навідні питання, загальної підготовки не вистачає для ведення дискусії

3 бали – демонструє слабкий рівень теоретичних знань не володіє теоретичним матеріалом, помиляється в його інтерпретації, відповіді на питання викладає не послідовно, з допомогою навідних питань, вони не є вичерпними, на додаткові питання відповідає з значними помилками;

2 бали – демонструє слабкий рівень теоретичних знань не володіє теоретичним матеріалом, помиляється в його інтерпретації, відповіді на питання викладає не послідовно, з допомогою навідних питань, на додаткові питання відповідає з суттєвими помилками;

1 бал - не володіє теоретичним матеріалом, помиляється в його інтерпретації; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь на питання, на додаткові питання не відповідає; загальної підготовки не вистачає для ведення дискусії;

0 балів – знання здобувач/аспірант нижче вимог для оцінки «задовільно», не може відтворити теоретичного матеріалу, на навідні питання не відповідає - знання відсутні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ

НАВИКІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

10 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє вичерпно інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату.

9 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з незначними помилками.

8 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії з незначними помилками, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з незначними помилками.

7 балів - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії з незначними помилками, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з значними помилками.

6 балів - - здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату, але відповіді не є вичерпними.

5 балів здобувач/аспірант вільно володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії з незначними помилками, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з суттєвими помилками.

4 бали здобувач/аспірант володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії зі значними помилками, вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з суттєвими помилками.

3 бали здобувач/аспірант володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії зі значними помилками, погано вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з суттєвими помилками.

2 бали здобувач/аспірант володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії зі суттєвими помилками, погано вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з суттєвими помилками.

1 бал здобувач/аспірант не володіє матеріалом програми з травматології і ортопедії, погано вміє інтерпретувати результати додаткових методів обстеження та надавати невідкладну допомогу при травмах опорно-рухового апарату з суттєвими помилками

0 балів - здобувач/аспірант не виконує практичні навички.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРІШЕННЯ СИТУАЦІЙНОЇ ЗАДАЧІ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Ситуаційна задача передбачає відповідь на 5 запитань, за кожне запитання аспірант отримує певну кількість балів, які потім сумуються.

3 бали – відповідь на запитання до задачі в повному обсязі;

2 бали – відповідь на всі запитання до задачі в повному обсязі, але з деякими неточностями;

1 бал – часткова відповідь на запитання до задачі;

0 бал – немає відповіді;

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
180-200	5 (відмінно)	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
160-179	4 (добре)	B	Дуже добре (вищесереднього рівня з кількома помилками)
140-159		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
130-139	3 (задовільно)	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)

120-129		Е	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
100-119	2 (незадовільно)	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-99		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	<p>Атестація здобувачів освітньої складової програми – за ЄКТС (враховуючи сумарну кількість кредитів та рівень засвоєння кожного навчального курсу).</p> <p>Публічний захист наукових досягнень у формі дисертаційної роботи.</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.</p>
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<ul style="list-style-type: none"> • Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним творчим науковим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань спеціальності 222 «Медицина», галузі знань 22 «Охорона здоров'я». • Власне наукове дослідження виконується під керівництвом одного або двох наукових керівників.

	<ul style="list-style-type: none"> • Дисертація має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень і спроможний самостійно вирішувати науково-професійні задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі охорони здоров'я, а результати досліджень повинні бути оприлюднені у відповідних публікаціях. • Дисертацію пишуть українською мовою; у ній повинні бути чіткі, зрозумілі формулювання положень, отриманих результатів тощо; • За всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо здобувач – автор дисертації. • Оформлення дисертації має відповідати чинним вимогам; • Експертні комісії установ, де виконувалась дисертація, вивчають питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело.
<p>Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи</p>	<p>Процедура та умови проведення публічного захисту дисертації відповідають чинним Положенням та законодавству. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою ЗВО чи наукової</p>

	<p>установи, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p> <p>Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії зі спеціальності 222 «Медицина», а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті відповідного ЗВО, де буде відбуватися захист, відповідно до законодавства.</p>
--	--

6. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання вибіркової дисципліни «Сучасні погляди на діагностику та лікування в травматології та ортопедії» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Івано-Франківському національному медичному університеті».

Дисципліна націлена на розвиток практичних компетенції майбутнього доктора філософії і надає теоретичну і практичну базу у галузі охорони здоров'я, що у свою чергу сприяє ефективній підготовці аспірантів до написання наукової роботи згідно затвердженого Індивідуального плану.

Дисципліна включає лекції, семінарські та практичні заняття. Впродовж лекції викладач висвітлює проблемні питання травматології і ортопедії, сучасні тенденції та новітні досягнення у діагностиці, лікуванні та реабілітації хворих з порушеннями функції опорно-рухового апарату, особлива увага акцентується на аналізі наукових розробок у ортопедії, наукових течій та дискусій провідних шкіл. На семінарському занятті розглядаються важливі аспекти діагностики, лікування та реабілітації в травматології і ортопедії з принципів доказової медицини та наукового підходу до вирішення проблем. На практичному занятті викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних питань і формує вміння та навички їх практичного застосування при роботі з хворими. Для проведення практичних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для аспірантів з підготовки і роботи на практичному занятті, що містять алгоритми виконання практичної роботи. Самостійна робота – основний спосіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за дисципліну становить 200 балів.

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені через хворобу заняття мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з

наданням довідки про хворобу. Пропущені заняття з неповажних причин повинні бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів із наданням довідки про дозвіл декана на відпрацювання. Пропущені заняття з поважних причин (участь у конференції, олімпіаді, змаганні тощо) слід відпрацювати впродовж 2 тижнів з наданням письмового дозволу декана. Відпрацювання відбуваються на кафедрі (Обласна клінічна лікарня, вул. Федьковича, 91, 8 поверх, «Лаборантська») кожного вівторка з 16.30 до 18.00 у викладача закріпленого за аспірантом.

Аспірантам надається можливість перескладання незадовільних поточних оцінок упродовж двотижневого терміну після отримання поточної незадовільної оцінки, але не пізніше дня проведення ПМК під час консультацій та відпрацювання практичних занять (вівторок і четвер о 16.00). Відпрацювання пропущених практичних занять здійснюється за попереднім записом. Якщо аспірант із неповажних причин не відпрацював у місячний термін пропущені практичні заняття, питання дозволу на відпрацювання такому аспірантові вирішується завідувачем кафедри, до дати складання ПМК. Питання дозволу на відпрацювання пропущених практичних занять після дати складання групою ПМК вирішується тільки деканатом.

Аспірант, який не набрав мінімального балу чи має невідпрацьовані пропуски практичних занять, до здачі ПМК за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до призначеної дати перескладання ПМК аспірант користується повторним правом отримати допуск на складання підсумкового модульного контролю за відомістю №2 на консультаціях викладачів (вівторок і четвер о 16.00).

Аспіранти, які не склали підсумкового модульного контролю, мають право на його перескладання не більше двох разів: уперше – упродовж 10 днів після завершення відповідного модуля викладачу, якого призначає завідувач кафедри, удруге – комісії, яку призначає завідувач кафедри та затверджує ректор своїм наказом, упродовж 10 днів після першого повторного складання.

Позитивна оцінка, отримана студентом при складанні підсумкового

модульного контролю з дисципліни, як правило, не перескладається.

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатом медичного факультету.

Форма одягу для аспірантів включає: халат і хірургічний костюм, шапочку, змінне взуття. Одягнені невідповідно аспіранти практичного заняття не допускаються. Аспірант повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Недопустимими є запізнення на заняття та пропуски без поважних причин; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час роботи з хворими. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід.

7. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

7.1. Основна

1. Анкин ЛН, Анкин НЛ. Европейские стандарты диагностики и лечения. Киев: Книга-плюс; 2018. 456 с.
2. Голка ГГ, Бур'янов ОА, Климовицький ВГ. Травматологія та ортопедія. 2-ге видання; Вінниця: Нова книга; 2019. 416 с. (<https://is.gd/RGKyYI>)
3. Шаповал СД. Гнійно-септична хірургія: навчальний посібник. Київ: Медицина; 2019. 192 с.
4. Свінціцький АС. Діагностика та лікування ревматичних захворювань: навчальний посібник. Київ: Медкнига; 2017. 371 с.
5. Ринденко ВГ, Ринденко СВ, Феськов ОЕ. Хірургічна тактика при політравмі з застосуванням концепції damage control. Медицина неотложных состояний. 2007; 5(12): 26-31. www.orthogate.org www.journal.rniito.org
6. Ковальчук ЛМ, редактор. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник. Київ: Медицина; 2017. 560 с. (<https://is.gd/ftPkvE>)
7. Хоппенфелд ДжД. Диагностика и лечение боли. Москва: МЕДпресс-информ; 2019. 320 с. (<https://is.gd/LeMMiK>)
8. Blauth M, Kates SL, Nicholas JA. Osteoporotic Fracture Care—Medical and Surgical Management. 2018. 610 p. (<https://www.thieme.com/books-main/orthopaedic-surgery/product/5017-osteoporotic-fracture-care>)
9. Azar FM, Canale ST, Beatty JH. Campbell's Operative Orthopaedics. 4-Volume Set. 13th Edition; 2017 4776 p. (https://archive.org/details/Campbells.Operative.Orthopaedics.13th.2017_20181101_0046)
10. Ruedi TP, Murphy WM. AO principles of fracture management 3rd edition Vol. 1: Principles; 2018. 636 p. (<https://is.gd/jbVAXK>)
11. Ruedi TP, Murphy WM. AO principles of fracture management 3rd edition Vol. 2: Specific fractures; 2018. 467 p. (<https://is.gd/jbVAXK>)

12. Jupiter JB, Campbell DA, Nunez F. Manual of Fracture Management—Wrist; 2019. 524 p. (<https://www.thieme.com/books-main/orthopaedic-surgery/product/5142-manual-of-fracture-management-wrist>)
13. Stoller DW. Stoller's Orthopaedics and Sports Medicine: The Hip; 2017. 1642 p. (<https://www.twirpx.com/file/3063602/>)
14. Maschmann C , Jeppesen E, Rubin MA, Barfod C. New clinical guidelines on the spinal stabilisation of adult trauma patients - consensus and evidence based. Scand J Trauma Resusc Emerg Med. 2019 Aug 19;27(1):77. doi: 10.1186/s13049-019-0655-x.
15. Gill M et al. Avoiding, diagnosing and treating well leg compartment syndrome after pelvic surgery. Br J Surg. 2019 Aug;106(9):1156-1166. doi: 10.1002/bjs.11177.
16. Kates SL, Borens O. Principles of Orthopedic Infection Management. 1st Edition; 2017. 496 p. (<https://www.thieme.com/books-main/orthopaedic-surgery/product/3976-principles-of-orthopedic-infection-management>)
17. Kolasinski SL et al. 2019 American College of Rheumatology/Arthritis Foundation Guideline for the Management of Osteoarthritis of the Hand, Hip, and Knee. Arthritis Rheumatol. 2020 Feb;72(2):220-233. doi:10.1002/art.41142.
18. Maschmann C , Jeppesen E, Rubin MA, Barfod C. New clinical guidelines on the spinal stabilisation of adult trauma patients - consensus and evidence based. Scand J Trauma Resusc Emerg Med. 2019 Aug 19;27(1):77. doi: 10.1186/s13049-019-0655-x.
19. Microsurgery Department of the Orthopedics Branch of the Chinese Medical Doctor Association. Chinese Guideline for the Diagnosis and Treatment of Osteonecrosis of the Femoral Head in Adults. Orthop Surg. 2017 Feb;9(1):3-12. doi: 10.1111/os.12302.
20. Rammelt S, Swords M, Dhillon MS, Sands FK. Manual of Fracture Management—Foot and Ankle; 2020. 660 p. (<https://www.thieme.com/books-main/orthopaedic-surgery/product/5523-manual-of-fracture-management-foot-and-ankle>)

21. Sakellariou G et al. EULAR recommendations for the use of imaging in the clinical management of peripheral joint osteoarthritis. *Ann Rheum Dis.* 2017 Sep;76(9):1484-1494. doi:10.1136/annrheumdis-2016-210815.
22. Siemieniuk RAC et al. Arthroscopic surgery for degenerative knee arthritis and meniscal tears: a clinical practice guideline. *BMJ.* 2017 May 10;357:j1982. doi:10.1136/bmj.j1982.
23. Hoppenfeld S, Boer P, Buckley R. *Surgical Exposures in Orthopaedics: The Anatomic Approach*; 2016. 769 p. (<https://is.gd/H3k1Js>)
24. The Royal Australian College of General Practitioners. *Guidelines for the non-surgical management of hip and knee osteoarthritis Second edition*; 2018. 71 p. (<https://www.racgp.org.au/download/Documents/Guidelines/Musculoskeletal/guideline-for-the-management-of-knee-and-hip-oa-2nd-edition.pdf>)
25. Thomas Geeraerts et al. Management of severe traumatic brain injury (first 24hours). *Anaesth Crit Care Pain Med.* 2018 Apr;37(2):171-186. doi:10.1016/j.accpm.2017.12.001.

7.2. Додаткова

1. Васильева ЛФ. Прикладная кинезиология : восстановление тонуса и функций скелетных мышц. Москва: Эксмо; 2019. 304 с. (<https://is.gd/3Gg6hN>)
2. Загородний НВ, Белинов НВ. Переломы проксимального отдела бедренной кости. Москва: ГЭОТАР-Медиа; 2020. 44 с. (https://medknigaservis.ru/wp-content/uploads/2020/02/NF0016148.files_.pdf)
3. Тулупов АН. Тяжелая сочетанная травма. Москва: Русский Ювелир; 2015. 314 с. (<https://is.gd/mlLYuq>)

7.3. Інформаційні ресурси

1. Інтернет видання для медичних та фармацевтичних працівників Новини медицини та фармації. Травматичний шок: патогенез, підходи до лікування. <http://www.mif-ua.com/education/symposium/travmatichnij-shok-patogenez-pdhodi-do-lkuvannya??>